

Vlastní hodnocení školy
červen 2009

/podle vyhlášky č. 15/2005 Sb./

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy

Jednotlivé oblasti jsou vždy posuzovány z pohledu cílů, které si škola stanovila, jak se je daří plnit, oblasti, kde škola dosahuje úspěchů a také v čem má rezervy.

a/

Podmínky ke vzdělávání, úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

- materiální, technické, ekonomické, hygienické.

b/

Průběh vzdělávání

- soulad školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem
- individuální vzdělávací potřeby
- výuka
- vyučovací a školní klima

c/

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

- spolupráce s rodiči
- spolupráce s širší veřejností

d/

výsledky vzdělávání žáků

- hodnocení žáků

e/

řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

f/ úroveň výsledků práce školy

Základní škola praktická

Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

a/

Podmínky ke vzdělávání

- materiální, technické, ekonomické, hygienické

Hodnocení všech oblastí vychází:

- ze závěrů jednání pedagogické rady
- ze závěrů jednání pracovních porad
- z výročních zpráv předešlých let
- z hodnocení plnění dlouhodobého záměru a plánů práce pro příslušné školní roky
- ze zahajovacích výkazů
- ze závěrů kontrol
- ze závěrů prověrek BOZP
- z rozborů hospodaření
- ze závěrů jednání se zřizovatelem

Základní škola praktická poskytuje vzdělávání dětem, které z jakéhokoliv důvodu nemohou být vzdělávány na běžné základní škole, dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Naším **dlouhodobým záměrem** je celoživotní vzdělávání, orientace dětí na život ve společnosti, příprava dětí pro praktický život ve společnosti. Škola dále nabízí i mimoškolní aktivity, především sportovní, tím se snažíme eliminovat prostor pro nevhodné chování našich žáků, reprezentaci školy pak využíváme především jako motivační faktor. Zároveň se snažíme o spoluúčasť rodičů žáků na všech aktivitách školy.

Prioritní zůstává vzdělávání a výchova, ale chceme se stát součástí veřejného dění ve městě, součástí volného času dětí i jejich rodičů. Podporujeme spolupráci s externími pracovníky – především v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Škola musí respektovat sociální složení obyvatelstva a problémy spojené s vysokou nezaměstnaností rodičů žáků. Zřejmé problémy vycházející z těchto podmínek se přirozeně odrážejí do složení žáků školy a jejich rodinného zázemí.

V současné době pedagogové školy pracují na dalším školním vzdělávacím programu, nyní pro základní školu speciální.

Počet žáků je v poslední době neustále kolem 90.

Do práce školy se výrazně promítla tvorba Školního vzdělávacího programu pro děti s lehkou mentální retardací. Byl aplikován v prvním, druhém, šestém a sedmém ročníku ve školním roce 2008-9. Nyní se podle ŠVP pracuje již ve 4 třídách, probíhají práce na dalším ŠVP – pro děti s těžkou mentální retardací.

Činnost školy je také sledována Radou školy, která se vyjadřuje ke všem zásadním otázkám.

Základní škola praktická

Kláštorec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

Prezentace školy

K prezentaci práce školy využíváme pravidelně naše webové stránky, jejichž zřízení nám umožnila realizace projektu ESF v hodnotě 2 200 000,- Kč Slunce svítí pro všechny v letech 2007 – 2008. Uváděné aktuality z činnosti školy jsou vždy doplněny o fotografie. Jsou aktualizovány průběžně – lze přesně vysledovat naše aktivity.

Dbáme na zásobování regionálního tisku našimi příspěvky, škola otevřená vždy a všem rodičům je naše zásada.

Pravdou ale je, že nově přicházející žáci jsou s takovým stupněm a druhem postižení, popřípadě s kombinací postižení, že máme čím dál tím větší problém s vybráním oblasti, ve které bychom se mohli nějak prezentovat.

Již tradičně se prezentujeme výsledky práce našich žáků na přehlídkách základních škol praktických a speciálních okresu Chomutov, zároveň na akcích kláštereckých škol.

Škola je prezentována i v rámci celorepublikové, především spoluprací s MŠMT ČR, ředitelka školy je členkou pracovní skupiny pro oblast psychopedie. Dále je členkou Psychopedické společnosti ČR, kde se pravidelně zúčastňuje odborných diskuzí.

Škola i město byly prezentovány na studijní návštěvě ve finském Oulu ředitelkou školy v únoru 2009.

Vybavenost učebními pomůckami

V posledním období došlo k významnému posunu ve vybavení školy učebními pomůckami, především v oblasti výpočetní techniky a audiovizuálních pomůcek. Vzhledem k finanční náročnosti je tento proces nepřetržitý a nikdy nekončící. V současné době se musíme zaměřit na výběr učebnic a ostatních pomůcek, které by korespondovaly s našimi ŠVP. Postupně vybavujeme třídy učebními pomůckami podle potřeb a požadavků vyučujících.

Největším úspěchem a naší pýchou je počítačová učebna, která byla vybudována díky realizaci projektu financovaného z ESF a MŠMT ČR. Naš největší úspěch v tomto školním roce - přibyla učebna s interaktivní tabulí. Realizace tohoto záměru mohla proběhnout jen díky štěrnosti místního podnikatele.

Všechny pomůcky financujeme z kapitoly ONIV, nikdy z prostředků od zřizovatele. Někdy pomohou sponzoři.

Během posledních let došlo k výraznému zlepšení vybavení tříd novým školním nábytkem. Škola splňuje hygienické normy v této oblasti, včetně speciálních polohovacích lavic pro imobilní žáky nebo žáky s hlubokou mentální retardací, popř. jiné kombinované vady.

Při požadavcích na individuální učební pomůcky /kupované rodiči/ vycházíme ze znalosti prostředí a víme, že nemůžeme vyžadovat pomůcky nadstandardní, máme problémy i se zcela běžnými.

Ve školním roce 2008 – 9 byla zřízena nová pracovna s interaktivní tabulí v hodnotě 200 000,- Kč. Učebna byla opravena z vlastních zdrojů, na tabuli jsme získali finanční prostředky od sponzora.

Základní škola praktická

Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

Finanční zabezpečení

Základním předpokladem je filozofie vícezdrojového financování. Ke dvěma základním zdrojům – příspěvku ze státního rozpočtu /platy, odvody a ONIV/ a příspěvku zřizovatele /provozní náklady/ se snažíme přičlenit i zdroje vlastní. Důkazem toho je realizace projektu ESF + MŠMT ČR v hodnotě 2 200 000,- Kč.

Nadále naším klíčovým úkolem zůstává využití dosavadních zkušeností s čerpáním grantových programů a spolupráce se sponzory, realizace propagačních akcí pro velké podniky /ČEZ/, pronájem školních prostor včetně tělocvičny.

Co se týče mzdových prostředků, daří se nám zabezpečit dostatečné množství finančních prostředků jak na základní nárokové složky mezd, tak i na poměrně nadprůměrné nenárokové složky platů. V závislosti na normativním přidělování mzdových prostředků cíleně realizujeme hospodárny systém, přiměřeně naplňujeme třídy, regulujeme počet tříd. Mzdové prostředky čerpáme rovnoměrně, nestanovujeme si žádné rezervy.

Základem v oblasti provozních prostředků je příspěvek od zřizovatele. V posledních letech jsme měli velké problémy s podhodnocením našich potřeb zřizovatelem. Díky vstřícnosti vedoucí ekonomického odboru MěÚ, která provedla podrobnou analýzu hospodaření školy a zajistila pokrytí ztrát z minulých let, je nyní stav uspokojivý. Ztráty vznikaly průběžně především v návaznosti na splnění požadavků vyhlášky č. 410 o hygienických požadavcích..... K 1. 1. 2008 škola splňuje potřebné normy.

Úkolem zůstává jednáním se zřizovatelem zabezpečit příspěvek v dostatečném objemu, zároveň udržet náklady na provoz v přiměřené výši. Dále pak neustávat ve snahách o získání finančních prostředků z ostatních příjmů školy – především usilovat o realizace projektů financovaných ze zdrojů ESF a MŠMT ČR.

Péči o budovy škol převzal nový subjekt Městská energie, od této spolupráce očekáváme zlepšení řešení dlouhodobých problémů školy – výměna oken, opravy fasády, opravy podezdívky kolem pozemku školy, oprava střechy apod., seznam nutných oprav je předáván každoročně zřizovateli.

b/

Průběh vzdělávání

Hodnocení v této oblasti vychází především ze závěrů jednání pedagogické rady, ze závěrů pracovních porad, z hodnocení plnění plánů, z hospitačních záznamů.

Učební plány základní školy praktické jsou vypracovány v souladu s učebními dokumenty pro typ naší školy, týdenní dotace jednotlivých předmětů jsou dodržovány. Kontrolovaná povinná dokumentace školy je vedena ve stanoveném rozsahu, zápisy o probraném učivu v třídních knihách jsou průkazné a vedeny dle pokynů vedení školy. Plnění vzdělávacího programu a dalších individuálních potřeb žáků je v průběhu školního roku kontrolováno vedením školy i výchovným poradcem. Každý učitel má vypracované tématické plány, soulad těchto plánů a zápisů v třídních knihách kontroluje zástupkyně ředitelky. Tematické plány bývají v průběhu školního roku aktualizovány především z hlediska plnění a časového

Základní škola praktická

Kláštorec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

rozvržení /nemocnost žáků, u vycházek nepřízeň počasí apod./ Plnění ŠVP patří mezi prioritní oblast školy společně s kontrolou v této oblasti i pro další období.

Ještě větší zátěží bude vypracování ŠVP pro žáky základní školy speciální, realizace v září 2010. To je největší úkol školy pro tento školní rok.

Kvalita výchovně vzdělávacího procesu je vytvářena personálním obsazením pedagogického sboru. Přístup a kvalita jednotlivých pedagogů je rozdílná. Na jedné straně u některých učitelů přetrvává setrvávání na jednotvárných metodách, alternativní způsoby výuky se objevují zřídka, chybí lepší přístup k individuálním potřebám dětí. Na druhé straně jsou učitelé progresivní, pátrající po inovaci a mající práci promyšlenou, připravenou. Žáci si již poměrně často osvojují učivo novými formami výuky – prvky waldorfské školy, práce s počítačem, besedy apod. Nedaří se přimět nekvalifikované učitele ke studiu, nemají potřebnou motivaci, protože jsou odměňováni podle druhu vykonávané práce a jsou ve stejné platové třídě jako kvalifikovaní.

U asistentů pedagogů, kteří jsou mnohem mladší než učitelé, je již zřetelně vidět větší tolerance, lepší přístup k individuálním potřebám žáků a k jejich odlišnosti. Pro žáky jsou asistenti velkým přínosem. Nedostatečné finanční prostředky přidělované KÚ na jejich mzdy by mohly být důvodem k rozvázání pracovního poměru, protože na 0,5 – 0,75 úvazku mohou jít jen lidé i s jiným příjmem, jinak se neužíví.

I přesto je potřeba nadále vést učitele k využívání rozmanitých, alternativních vyučovacích metod práce, zlepšovat přípravu na jednotlivé vyučovací hodiny, využívat dostupné pomůcky, nezapomínat na relaxaci žáků při práci, zlepšovat přístup ve vztahu učitel – žák a naopak s ohledem na individuální potřeby žáků. Trvalým úkolem pro vedení školy je zvýšit četnost hospitací. Snad neřešitelným problémem zůstává vzrůstající tendence vulgárního jednání žáků i jejich rodičů s učiteli, včetně vyhrožování a nadávek. Rodiče většinou neakceptují to, že i oni mají povinnosti vůči svým dětem, že by pro ně měli být vzorem. Možná je to tvrdé, ale naše zkušenosti jsou takové.

Již tradičně má škola velmi dobrou spolupráci s PPP Kadaň a některými SPC.

Velkým přínosem byla možnost využití služeb školního psychologa, který byl zajištěn realizací již zmiňovaného projektu. Nejen že nám pomáhal s diagnostikou, ale poskytoval konzultace vyučujícím, žákům i rodičům.

Také další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo v posledních dvou letech nadstandardní, protože bylo jednou z priorit projektu. V právě končícím školním roce již jsme znatelně pocítili nedostatek finančních prostředků pro DVPP.

Práce výchovné poradkyně zahrnuje řešení výchovně vzdělávacích problémů žáků, problematiku volby povolání, evidenci individuálních vzdělávacích plánů, evidenci integrovaných žáků, pomoc při řešení osobních problémů. Spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickými centry i s ostatními dotčenými institucemi /MěÚ, odbor sociálních věcí,/

Rodiče jsou informováni přímým jednáním, na třídních schůzkách i plenárních zasedání. Závěry z jednání s rodiči jsou vždy zdokumentovány a podepsány zúčastněnými stranami. Výchovná poradkyně spolupracuje s metodičkou prevence sociálně patologických jevů. Je vytvářen minimální preventivní program, který rozpracovává základní přístupy a postupy

Základní škola praktická

Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

prevence sociálně patologických jevů . Obě dvě zpracovávají na konci školního roku hodnocení činnosti ve své oblasti, závěry jsou projednány v pedagogické radě a zpracovány do dalších plánů.

U všech žáků respektujeme jejich speciální vzdělávací potřeby, mnoho rodičů je často přítomno ve škole i během výuky.

V této oblasti chceme zachovat a neustále zlepšovat úroveň poskytovaných služeb našim žákům i rodičům. Největším úkolem je zlepšení komunikace s některými z rodičů žáků školy. Mnoho z nich zná pouze svá práva, ale slovo povinnost jim nic neříká.

Cíle všech vzdělávacích programů školy byly naplněny.

c/

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

Hodnocení v této oblasti vychází z jednání pedagogické rady, z jednání s rodiči, z jednání výchovné poradkyně se SPC a PPP, z poznatků pedagogických pracovníků.

Rodiče i žáci mají možnost vyjádřit své náměty a připomínky k práci školy při jakémkoliv setkání s pracovníky školy nebo dát podnět radě školy a ta jedná s vedením školy.

Rodiče často chodí do školy v dopoledních hodinách, snažíme se být tolerantní, i když většina z nich nepracuje, ale odpoledne nemají čas.....

Při použití dotazníků rodičům jsme měli velmi malou návratnost. Myslím si, že to není vhodná forma k získání jejich názorů, protože neumí řádně formuláře vyplnit.

Připomínky rodičů se řeší většinou na úrovni učitel – rodič, pouze v některých případech se rodiče obracejí na ředitele školy.

V posledním školním roce nebyla na školu podána žádná stížnost.

Snažíme se sbírat názory a nové podněty k práci bez toho, abychom polemizovali o jejich významu. Co se jednomu zdá pozitivní, jiný může brát jako zápor. Po všeobecné diskuzi a po dohodě se snažíme nové poznatky a nápady zpracovávat do dokumentů školy pro práci v příštích letech.

Pozitiva :

- dostatek odborných a kmenových učeben s patřičným vybavením
- ochota některých pedagogů k dalšímu vzdělávání
- vzájemná spolupráce pedagogických pracovníků
- všestrannost učitelů
- bezpečné prostředí pro žáky
- ochota integrovat žáky do tříd

Základní škola praktická

Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

Negativa:

- nedisciplinovanost žáků
- nedisciplinovanost rodičů
- nedostatek kvalifikovaných učitelů
- nedostatečná znalost cizích jazyků u pedagogických pracovníků
- nezájem rodičů o práci školy, nedostatečná podpora
- neochota některých pracovníků školy ke změnám
- špatný vztah žáků k majetku školy
- špatná sociální situace žáků a jejich rodin, neochota rodičů záležitost řešit

d/

Výsledky vzdělávání žáků

Výsledky vzdělávání a chování žáků jsou diskutovány na každé pedagogické radě, o nedostatečných jsou rodiče informováni písemně, o problémech s chováním ihned. Škola nabízí čtyři vzdělávací programy, což je výhodou u dětí s mentální retardací v tom smyslu, že žák není neúspěšný dlouho, při nezvládnutí je po doporučení PPP nebo SPC a na žádost rodičů převeden do jednoduššího vzdělávacího programu. Žáci jsou hodnoceni průběžně, někteří slovně. Výchovné problémy řeší výchovná komise.

Naší dlouhodobou snahou je zlepšit vyjadřování žáků- umět vyjádřit myšlenku slušnými výrazy, propojovat vědomosti s reálnými zkušenostmi a životními situacemi, intenzivně pracovat s jednotlivými žáky dle jejich vzdělávacích předpokladů.

Velkým cílem pro nás zůstává motivace žáků a jejich rodičů k dalšímu vzdělávání.

e/

Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Pro chod školy jsou vedením školy vydávány vnitřní normy, které specifikují základní prostředí školy a určují role, pravidla a úkoly pro jednotlivé účastníky výchovně vzdělávacího procesu školy. Ředitelka koordinuje práci jednotlivých útvarů zejména prostřednictvím porad, pedagogické rady a systémem plánování. Systém vedení zaměstnanců je dán organizačním řádem školy. Každý zaměstnanec má jasně stanoveno svoje postavení, podřízenost či

Havlíčková 269

431 51 Klášterec nad Ohří

IČO: 46787551

Tel: 474 375 438

474 332 288

Fax: 474 375 438

e-mail: zvlastni_skola@iol.cz 7

jirina.malastova@seznam.cz

www.zs-prakticka.cz

Základní škola praktická

Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

nadřízenost, odpovědnost. V pracovních náplních jsou jasně stanoveny povinnosti zaměstnanců.

Základní úkoly pro školní rok jsou projednávány na zahajovací pedagogické radě, zápisy z pedagogických rad a pracovních porad obsahují veškeré informace týkající se organizace školního roku včetně specifikace hlavních úkolů. Pravdou zůstává, že je velmi často potřeba jednat pružně, okamžitě. Plány jsou velmi často doplňovány.

Rozbory hospitací jsou vedeny s učiteli formou diskuze nad problémem, hledají se společně další možnosti zefektivnění výuky, zkvalitnění práce. Všechny záznamy o hospitacích jsou vedeny písemně, pracovník má možnost se k hodnocení vyjádřit, podepsat záznam. Také o kontrolách dokumentace žáků a jiných výstupních materiálech jsou vedeny záznamy, které jsou součástí podkladů pro stanovení osobních příplatků případně odměn. Jako přínosné se jeví průběžné kontroly chodu školy, prostě projít si školu, zkontrolovat práci ve třídách, dodržování rozvrhu apod. Pak okamžitě řešit nedostatky.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků dochází postupně k velkému zlepšování účasti pracovníků školy. Díky možnostem, které nám nabídla realizace projektu ESF a MŠMT ČR, jsme měli možnost zúčastňovat se vzdělávacích programů, které by jinak nebylo možno realizovat vzhledem k vysoké finanční náročnosti.

Nedaří se nám zajistit vzdělávání učitelů v oblasti jazykových dovedností vzhledem k malému počtu zájemců a k různosti jejich dovednostní úrovně. Zároveň se nedaří přesvědčit učitele o nutnosti získání vysokoškolského vzdělání.

Mezi další podmínky ovlivňující vzdělávání dětí a práci učitelů je sociální zázemí mnoha našich žáků, které je znatelným problémem školy. Jedná se především o děti, které žijí v nepodnětném prostředí, ve vztahu ke vzdělávání je toto prostředí často demotivující. Častým jevem je dlouhodobá nezaměstnanost rodičů, neúplnost rodiny, špatné vztahy v rodině, časté střídání nových partnerů rodičů, alkoholismus, jiná závislost v rodině /automaty/ apod.

Od učitele se očekává, že má dostatek zkušeností, že zná prostředí, ve kterém žáci žijí a vyrůstají, že daný problém odhalí, vyřeší. Není to tak jednoduché jak by se mohlo na první dojem zdát. Využíváme všech dostupných možností tak, abychom dopad sociálního znevýhodnění co nejvíce zmenšili. Kromě podpory žáka v kolektivu /sociální znevýhodnění může být záminkou pro vytlačení žáka na okraj třídy/ jde především o důsledné sledování vývoje situace. Škola nemůže působit v roli sociálního terénního pracovníka a zajišťovat rodině např. práci, je ovšem nutné dohlížet na to, aby zátěž, kterou sociální znevýhodnění přináší, nebyla pro žáka neúnosnou. Rodiče velmi často preferují nákup cigaret, alkoholu nebo mobilního telefonu, ale na divadelní představení pro své děti nechtějí dát.

Významnou roli při řešení těchto problémů musí hrát spolupráce se sociálním odborem MěÚ, dále pak s oddělením péče o dítě pověřené obce. Neosvědčilo se nám rozebírání problémů s rodiči, oni často vidí problém jinde, nemají zájem situaci řešit.

V této oblasti máme nejen my pořád velký kus cesty před sebou.

Základní škola praktická

Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

f/

Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Objem finančních prostředků pro rozvoj a zlepšování podmínek pro výuku bude vždy vnímán jako menší než jaký bychom potřebovali. S radostí musím konstatovat, že materiální podmínky školy se pomalu ve všech oblastech zlepšují.

Vzhledem k ekonomickému auditu vedoucí ekonomického odboru zřizovatele máme finanční prostředky na pokrytí provozních nákladů, postupně budou zlepšovány materiální i technické podmínky školy. Myslím si, že vynakládání finančních prostředků bylo ve všech oblastech efektivní a bez zbytečných výdajů. Důležité také je, že škola získává i finanční prostředky z jiných zdrojů - projekty, sponzoři, reklamní činnost, pronájmy apod.

Výrazný kvalitativní posun je zřejmý rovněž v oblasti vybavení školy, především pomůckami. Tato oblast je velmi široká – od jednoduchých didaktických pomůcek až po interaktivní tabuli, vybavenou počítačovou učebnu a náročné počítačové programy.

Přínosem pro školu je i studijní zahraniční stáž ředitelky školy ve finském Oulu. Potvrdila se prognóza, že žáci školy jsou dostatečně opečováváni, je poskytována dostatečná možnost výběru školy, vzdělávacího programu apod. jejich rodičům. Také poradenské služby a konzultace jsou tou správnou cestou.

Výsledky naší práce jsou výrazně ovlivňovány sociální situací regionu. Děti často přicházejí z nepodnětného prostředí, s demotivací ke vzdělávání, rodiče jsou dlouhodobě nezaměstnaní, rodiny jsou neúplné se špatnými rodinnými vztahy, vyskytuje se alkoholismus či jiná závislost v rodině. Myslím si, že systém sociální podpory v ČR ve příliš vstřícný a nevyžaduje jakékoliv záruky od příjemců. V severských státech Evropy jsou daleko tvrdší podmínky pro příjem sociální podpory, je zde nulová tolerance, nemají výjimky.

Snahou všech pracovníků školy je co nejvíce zmírnit dopady takového znevýhodnění žáků. Důsledně sledujeme vývoj situace, snažíme se o zmírňování zátěže např. finanční podporou kulturních akcí, besed, konzultacemi apod.

Významnou roli hraje spolupráce se všemi dotčenými orgány, především se sociálním odborem města i pověřené obce.

Závěr

Prvořadým úkolem školy na další léta je důsledné zavádění školních vzdělávacích programů do praxe. Především je musíme vytvořit, což není snadný úkol, škola v současné době pracuje podle čtyř vzdělávacích programů.

Nadále zůstává naším cílem spokojené dítě.

Klášterec nad Ohří 15. 6. 2009

PhDr. Jiřina Malastová, ředitelka školy